

Kijów - legendarne stadiony i legenda boksu u władzy

2021-05-31

Kijów jest miastem spełnianych sportowych marzeń. Poczynając od organizacji pierwszej w historii Imperium Rosyjskiego Olimpiady w 1913 roku, a kończąc na wybraniu na stanowisko mera miasta (burmistrza) legendarnego boksera Witalija Kłyuczko, stolica Ukrainy skutecznie wzmacnia swoją markę jednego z najbardziej „wysportowanych” europejskich miast.

Opowiadanie **sportowej historii Kijowa**, poczynając od wieku XX jest właściwie nie fair wobec dziedzictwa tego miasta. Długie stulecia przed ukraińskimi kozakami, przed wspomnianą „carską” Olimpiadą, przed mianowaniem Kijowa stolicą Ukraińskiej Republiki Ludowej, przed ZSRR i ogłoszeniem niepodległości Ukrainy, Kijów był już przecież - jako siedziba władców Rusi Kijowskiej - uznanym ośrodkiem rycerstwa. A więc także - miejscem szkoleń jednych z najlepszych w Europie wojowników. Przyjrzyjmy się jednak tym sportowym dziejom, które zostały udokumentowane na zdjęciach!

Fot. Wojaki Rusi Kijowskiej - argumentua.com

Ogólnorosyjska Olimpiada, która odbyła się w Kijowie w 1913 roku, była pierwszym zakrojonym na tak potężną skalę wydarzeniem sportowym Imperium Rosyjskiego. Jego celem było zaprezentowanie osiągnięć sportowców z różnych zakątków kraju, w celu selekcji kadry na Olimpiadę międzynarodową. Olimpiadę zorganizowano na pierwszym kijowskim stadionie - zbudowanym w 1912 roku **„Sportowym Polu”**, którego drewniane trybuny mieściły rekordową wówczas liczbę 5 tysięcy kibiców. Rozgrywki zainaugurował w imieniu carskiej rodziny Wielki Książę Dymitr Pawłowicz (ten sam, który zasłużył się później spiskiem na życie Rasputina). W sportowych konkurencjach po raz pierwszy brały udział także kobiety! Impreza zdobyła taką popularność, że weszła do kalendarza stałych państwowych wydarzeń aż do czasu I wojny światowej, gdy rywalizację sportową zastąpiła ta militarna, a stadion „Sportowe Pole” spłonął w wyniku tragicznego pożaru. Dziś w jego miejscu - na końcu ul. Studenckiej - znajdują się nowoczesne biurowce.

Fot. Pierwsza Ogólnorosyjska Olimpiada - Kijów 1913 rok - story.kiev.ua

Straciwszy „drewniany”, Kijów postawił na stadion „murowany”. W 1933 roku, w nowej, radzieckiej rzeczywistości, która ceniła sportowe sukcesy, powstała pierwsza kijowska arena z prawdziwego zdarzenia: **stadion drużyny „Dynamo”**. Zbudowany w parku Chateau des Fleurs, który przed rewolucją był ulubionym miejscem odpoczynku lokalnych bogaczy i elegantów, stadion także służył na rekreację, choć w bardziej „proletariackim” wydaniu. Był duży, socrealistyczny i „ludowy”. Imię Nikołaja Jeżowa (szefa NKWD i symbolu stalinowskiego terroru), które stadion miał początkowo nosić, na szczęście zmieniono na Walerija Łobanowskiego - utalentowanego piłkarza. To on został patronem stadionu, na którym aż do lat 90-tych ubiegłego wieku królowała drużyna Dynamo Kijów - mistrzowie Ukrainy i Europy UEFA, rodzimy zespół słynnego piłkarza Andrija Szewczenko, grającego później w barwach A.C. Milan i Chelsea. Na stadionie Dynamo nakręcono nawet pierwszy radziecki piłkarski film!

- „Bramkarza” z 1936 roku.

Fot. Drużyna Dynamo Kijów z Andrijem Szewczenko - archiwum www.fcdynamo.kiev.ua

Zbudowany kilka lat później (w 1939) **stadion „Zenit”** miał już zupełnie inną funkcję niż arena Dynamo (był początkowo stadionem dla robotników fabryki) i – niestety – zupełnie inną, tragiczną historię. To on stał się miejscem tzw. **„Meczu śmierci”**, w którym w czasie II wojny światowej drużyna okupowanego Kijowa (złożona w większości z zawodników klubu Dynamo) grała z drużyną nazistowskich Niemiec. Ta prawdziwa, choć zakrawająca na scenariusz hollywoodzkiego filmu opowieść, jest dłuższa niż opiewająca ją legenda, która do dziś krąży po Kijowie. Nie był to jeden „ważny” mecz z 1939 roku. Było to kilkanaście potyczek rozgrywanych aż do 1944 roku. I we wszystkich z nich drużyna żołnierzy SS przegrała. Niepokonanych kijowskich piłkarzy zesłano do obozu syreckiego. Czterech z nich rozstrzelano, reszcie udało się uciec. Dziś sportowców upamiętnia pomnik postawiony w kompleksie memoriału Babi Jar.

Fot. "Mecz śmierci" na stadionie Zenit - story.kiev.ua

Główny współczesny stadion Kijowa – **Kompleks Olimpijski** – został zaprojektowany jeszcze w latach 30-tych XX wieku w miejscu rozległych pawilonów Wielkiej Krajowej Wystawy z 1913 roku. Otwarcie tej najważniejszej ukraińskiej areny było planowane na 22 czerwca 1941 – dzień, w którym na Kijów spadły pierwsze bomby. Odbudowany i zmodernizowany w latach 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku, stadion został nazwany „Olimpijskim” w związku z Olimpiadą 1980 roku, podczas której właśnie tam rozgrywano mecze piłkarskie (z widownią 50 tysięcy kibiców). Nazwa pozostała, chociaż obiekt przeszedł kolejną gruntowną rekonstrukcję pod okiem UEFA przed Mistrzostwami Piłkarskimi Euro 2012 Polska-Ukraina. To tam odbył się finał Mistrzostw. Dzisiaj ogromny, niebiesko-żółty stadion, wraz z przylegającym do niego kompleksem do treningu innych dyscyplin sportowych, jest nie tylko największą areną Ukrainy, ale także powodem do dumy narodowej i miejscem chętnie odwiedzanym przez młodzież szkolną i turystów.

Fot. Kompleks Olimpijski w Kijowie - kievlast.com.ua

A gdzie w Kijowie udają się fani sportu, którzy już się nasycili widokiem infrastruktury stadionowej i sfotografowali obok koszulki Szewczenki? Oczywiście do **Muzeum Braci Kłyczko „Historia pewnego marzenia”** – aby zobaczyć trofea i jeszcze raz przeżyć spektakularne sukcesy Witalija i Włodzimierza, którzy na lata świetlne zdominowali ringi, torując Ukraińcom drogę do światowej bokserkiej czołówki. Inspirowani sukcesami braci Kłyczko po bokerskie laury sięgnęli później m.in. Wasyl Łomaczenko czy Ołeksandr Usyk.

Fot. Muzeum Braci Kłyczko „Historia pewnego marzenia” - klitschkomuseum.com

Witalij Kłyczko jako amator był kilkakrotnie mistrzem Ukrainy i świata w kick-boxingu. Na zawodowym ringu bokserkim zadebiutował w 1996 roku. W latach 2008-2013 aż 15-krotnie bronił on

Magiczny
Kraków

tytułu mistrza świata organizacji WBC w kategorii ciężkiej. Jako założyciel partii politycznej Ukraiński Demokratyczny Alians na rzecz Reform (UDAR), zakończył swoją sportową karierę niepokonany (!), z sukcesem kandydując w 2014 roku na stanowisko Mera Kijowa. O swojej pracy mówi z zaangażowaniem: „Długo mieszkałem w USA i w Niemczech, ale żyć chcę na Ukrainie (...). Uważam, że Kijów zasługuje na to, aby być europejskim miastem sukcesu. A na sukces – jak w sporcie – musisz pracować wyciskając 110% normy”. Młodszy brat Mera Kijowa – **Wołodymyr (Władimir)** – ma na swoim koncie jeszcze więcej bokserkich osiągnięć. Jest on byłym mistrzem świata organizacji IBF, WBO, IBO oraz superczempionem WBA. W swojej karierze pokonał 23 zawodników o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej - najwięcej w historii boksu!

Fot. Witalij i Władimir Kłyczko z pasami mistrzowskimi wszystkich federacji - 24tv.ua

Muzeum Braci Kłyczko to nowoczesna przestrzeń, gdzie zobaczymy oryginalne trofea (puchary, pasy) bokserów, które podarowali oni miastu Kijów, a także wejdziemy na wirtualny ring, aby poznać historię dyscypliny i samych Kłyczko. To także projekt społeczny (dzieci i młodzież nie płacą tu za bilet), który ma motywować młodych ludzi do samodoskonalenia i „pogoni za marzeniem”. Marząc i wytrwale pracując - przekonują Kłyczkowie – zdołasz osiągnąć mistrzostwo!